

GŁOS ROBOTNICZY

PISMO POLSKIEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK IV

LÓDŹ, WTOREK 6 LIPCA 1948 ROKU.

Nr. 184 (1110)

De Gasperi masakruje chłopów

Tanki przeciw strajkującym rolnikom w prowincji Modena. Związki zawodowe kolejarzy proklamują strajk generalny we Włoszech

RZYM (PAP). — W prowincji Modena došlo do szeregu nowych krwawych walk między policją a robotnikami rolnymi. W wielu miejscowościach policja użyła w akcji tanków. Przeprowadzono liczne aresztowania.

RZYM (PAP). — W Neapolu odbył się ogólnowłoski zjazd faszystowskiej partii „ruchu społecznego”. Uczestnicy zjazdu uchwalili rezolucję domagającą się zniesienia ustaw antyfaszystowskich i likwidacji wszystkich wa-

Nieudane wysiłki reakcji fińskiej

SZTOKHOLM (PAP). — Postępowa prasa fińska omawiając dotychczasowe wyniki wyborów do parlamentu, podkreśla, że reakcja fińska i prawnicowi socjaliści używali wszystkich środków w celu rozbicia sił demokratycznych Finlandii. Demokratyczny dziennik „Tuokansan Sanomat” w związku z tym stwierdza, że rezultat wyborów nie pozostaje w żadnym stosunku do wysiłków wielkiego kapitału fińskiego, któremu nie udało się rozbici ani nawet osłabić demokratycznego frontu Finlandii. Inny dziennik demokratyczny „Vaapaa Sana” zaznacza, że do nowego parlamentu zostali wybrani znani zwolennicy polityki wojennej jak von Born, Annala, Hakila i inni.

Kontrataki wojsk Markosa

Duże straty faszystów pod Konitzą

RZYM (PAP). — Rozgłośnia Wolnej Grecji podała komunikat agencji „Elefteri Ellada” powołujący się na oficjalne oświadczenie sztabu generalnego armii ateńskiej, który stwierdza, że grecka armia demokratyczna rozpoczęła na wielu odcinkach frontu silne działania ofensywne. Poważne natarcie trwa na odcinku Kallaria, gdzie wyzwolone zostały miejscowości Kastrión, Pendaúris i inne. Rozwija się również poważna ofensywa na odcinku Arachtos. Oddziały demokratyczne zaatakowały miasteczko Vela w okolicy Janiny. Zaznaczyły się również ożywione działania grup sabotażowych w różnych okolicach kraju.

Antyrobotnicze zarządzenia w USA

NOWY JORK (PAP). — W związku z szerzącym się niezadowolaniem wśród robotników kolejowych, żądających polepszenia warunków pracy i podwyżki płac sąd federalny USA wydał ustawę zabraniającą na czas trwania kontroli państwa nad kolejnictwem wszelkich strajków. Związki zawodowe kolejarzy domagające się rozpoczęcia rozmów z pracodawcami w sprawie zmiany umów zbiorowych spotkały się z odmową. Również związki zawodowy górników obejmujący 400 tysięcy osób spotkał się z odmową rozpoczęcia pertraktacji w sprawie nowego układu zbiorowego. Pracodawcy powołują się przy tym na ustawę Taft-Hartley, nie dopuszczającą do zmiany umów zbiorowych na korzyść robotników. Związek Zawodowy marynarzy i robotników portowych przygotowuje się do walki strajkowej, która ma się rozpocząć we wrześniu br.

Zdradzieckie elementy w łonie związku zawodowego marynarzy prowadzą zaciekłą kampanię i uciekają się do terroru i prowokacji, wydając w ręce policji zwolenników strajku.

runków traktatu pokojowego.

RZYM (Obsl. wł.). — Włoska federacja związków zawodowych oświadczyła w nie-

dzielu w związku z sytuacją strajkową we Włoszech, że „związki zawodowe przejdą do bardziej energicznych form walki o był klasy

Sprawa komunikacji z Berlinem

Oświadczenie marszałka Sokolowskiego dla Clay'a i Robertsona

MOSKWA (PAP). — Jak już donosiliśmy w Babelsberg pod Berlinem odbyła się w sobotę rozmowa pomiędzy marszałkiem Sokolowskim a dowódcami wojskowymi zachodnich stref okupacyjnych w Niemczech.

Agencja Tass podaje następujące szczegóły tego spotkania:

Marsz. Sokolowski stwierdził, że wznowienie ruchu kolejowego na linii Helmstedt — Berlin jest właściwie sprawą obchodzącą jedy-

nie władze radzieckie. Marszałek podkreślił, że władze radzieckie przystąpiły do naprawy linii kolejowej Helmstedt — Berlin, która po trzech latach intensywnej eksploatacji wymaga gruntownego remontu.

Linia ta była naprawiana i przedtem, lecz od jesieni 1947 r. władze okupacyjne stref zachodnich dążyły systematycznie do zdeorganizowania życia gospodarczego strefy radzieckiej. Władze radzieckie nie mają obecnie możności

robotniczej, o ile przedsiębiorcy w dalszym ciągu będą odmawiali poddania rewizji systemu wynagrodzeń.

We wtorek strajkować będą wszyscy robotnicy przemysłu chemicznego, a w czwartek przemysłu elektrycznego i metalowcy.

Kolejarze przedstawili rządowi projekt nowej skali płac i w razie potrzeby poprzę żądania strajkiem generalnym.

Obrzemia powódź w Jugosławii

Wielkie obszary Serbii odcięte od świata

BELGRAD (PAP). — W południowej Serbii na skutek wielkiej powodzi w dolinach rzek Morawy i Niszawy około 50 tys. osób zostało bez dachu nad głową. Według dotychczasowych danych około jedna trzecia zabudowań gospodarczych w tej części kraju jest całkowicie zniszczona, natomiast straty w lu-

dziach są niewielkie. Najwięcej ucierpiał miejscowości Nisz i Leskovač.

Szereg obszarów pozostaje w dalszym ciągu całkowicie odciętych wobec przzerwiania linii komunikacyjnych. Przywrócono tylko komunikację na głównej linii kolejowej do Belgradu.

Bernadotte wzywa wojska anglosaskie

do „ochrony” pokoju w Palestynie

LONDYN (PAP). — Jak podaje z wyspy Rodos agencja Reutersa, rozjemca ONZ Bernadotte zaproponował oficjalnie Żydom i Arabom przedłużenie okresu zawieszenia broni

w Palestynie oraz demilitaryzację Jerozolimy i rejonu portowego w Haifie. Dla ochrony miejsc zdeilitaryzowanych Francja, Belgia, i USA, reprezentowane w Komisji Rozjemczej ONZ, mają wysłać uzbrojone strażę.

Pełniący funkcję premiera Iraku — Falal

Baban oświadczył, że Arabowie odrzucają propozycję przedłużenia rozejmu w Palestynie. Dodał on, że Arabowie wznowią walkę i będą prowadzić wojnę do chwili uznania suwerenności arabskiej nad Palestyną.

Zaniepokojenie w Australii

z powodu przyjęcia planu Marshalla przez W. Brytanię

LONDYN (PAP). — Premier Australii Chifley przybywa w najbliższych dniach do Londynu, aby omówić z rządem brytyjskim liczne zagadnienia, związane z przyjęciem przez Wielką Brytanię planu Marshalla.

W kołach politycznych przypominają się, że w okresie wojny Australia posiadała zapasy dolarów, które przekazała Wielkiej Brytanii. Złoto australijskie jest również obecnie sprzedawane Anglii, która z kolei pozyskuje je go w Stanach Zjednoczonych za dolary. Australia eksportuje do Anglii i innych krajów bloku szterlingowego towary, które mogłyby z łatwością sprowadzać na rynkach dolarowych. Osta-

tnio Australia odczuwa brak dolarów.

Deficyt dolarowy Australii w ciągu ostatniego roku wyniósł 150 milionów dolarów. W tym stanie rzeczy koła rządowe Australii zamierzają zmienić swą politykę gospodarczą i na wiązać bezpośrednio kontakt handlowy z krajami dolarowymi.

Donoszą z Sydney o głębokim zaniepokojeniu z powodu pogłosek na temat dewaluacji funta szterlinga. Dewaluacja ta odbije się bardzo niekorzystnie na życiu gospodarczym Australii. W Sydney wyraża się również obawę z powodu niebezpieczeństwa, grożącego imperialnemu systemowi cel preferencyjnych.

Amerykański szaber w Berlinie

BERLIN (PAP). — Jak donosi prasa niemiecka wychodząca w radzieckiej strefie oku-

pacyjnej, władze amerykańskie mają zamiar stworzyć w zachodnich sektorach Berlina odrębny magistrat, policję i centralny bank.

Niemiecka prasa prawicowa podaje, że w zachodnich sektorach Berlina istnieje już podobno wspólna komendantura trzech władz okupacyjnych. Dziennik „Neues Deutschland” pisze, że władze brytyjskie i amerykańskie dążą do izolowania swych sektorów od sektora radzieckiego, mimo, że spowoduje to wzrost bezrobocia.

W związku z przerwaniem produkcji w zakładach pracy w zachodnich sektorach Berlina daje się zauważyć masowy napływ robotników niemieckich do radzieckiego sektora Berlina. Prasa donosi również, że władze amerykańskie i angielskie w szybkim tempie wywożą urządzenia fabryczne do zachodnich stref Niemiec. Codziennie wysyła się około 500 ton maszyn elektrycznych, optycznych, drukarskich i innych.

PROMYK

Jak wakacje — to wakacje Dzieje filmowej gwiazdeczki

Mała Natalia — ulubienicą dziatwy radzieckiej

Pytał się najciekawszy: co kto będzie robił na wsi?
 — Ja — rzekł Tomek — będę chodził po łąkach, po ogrodzie, i po lesie i po łące, będę wioła rwał pachnące, a gdy zbiorę ich bez liku, to zasuszę je w zielniku!
 — A ja — rzekła Hanla mała — będę kwiatki hodowała, będę karmiła też zwierzęta, kaczkę, kury i pisklęta, i wszyscyścutko będę czynić, jak prawdziwa gospodyni.
 — A ja — Stach powiedział na to — będę w lesie całe lato. Zajrzę w każdą liśnię norę, w gniazda kosów, wilg, stekrek, będę wszyst-

ko śledził skrycie, bo chcę poznać leśne życie.
 — A ja będę zbierał grzyby!
 — A ja będę łowił ryby!
 — A ja — ze wszystkiego wołę z wieśniaczkami chodzić w pole i pracować tak, jak one, tam, gdzie zboże w pas się kłoni, gdzie go spodarz kłose, rżysko kłuje w stopy bose, w zgłęte plecy słońce plecte i hymn śpiewa skowronczek.
 — A ja na wsi chcę być wszędzie! Tu i tam mnie pełno będzie.
 Używajcie! Macie rację! Jak wakacje — to wakacje!
 J. Gillowa.

Natasza ma puszyste, jasnokasztanowe włosy, wijące się przy twarzy i zebrane w dwa mocno splecione warkoczki, z których ich dziewięcioletnia właścicielka jest bardzo dumna. Nosek ma troszeczkę zadarty i po dziecinnemu z lekka obsypany złocistymi piegami.
 A teraz — to, co najważniejsze dla gwiazdy filmowej — oczy. Oczy ma duże, jasnoszare, błyszczące radością i przekorą. W uśmiechu Natasza odsłania szczerbate ząbki. Wypadły jej bowiem niedawno dwa zęby mleczne i bardzo się martwi, że długo będzie musiała czekać, aż jej wyrosną nowe. Nic zresztą jej buzia na tym nie tracił. Jest śliczna i promienna, jest taka właśnie, jaką powinna być buzia dziewięcioletniego, zdrowego dziecka.

Ta ukochana gwiazdeczka filmowa dziatwy radzieckiej, odtwórczyni głównych ról w 3-ch dużych filmach, jest typowym dzieckiem naszych czasów. Nie wiem, jakie sumy wpłaciły już wytwórnie filmowe do kasy oszczędnościowej na konto małej Nataszy i jej matki. Ojciec małej artystki zginął na froncie, ale Zaszczypina — matka Nataszy — aż się wzdryga na myśl, że mogłaby korzystać z pieniędzy, zarobionych przez jej córeczkę. Pieniądze będą leżały w kasie, aż mała dorosnie. A tymczasem — Zaszczypina pracuje i zarabia na utrzymanie własne i córeczki, skromnie ale wystarczająco.

Mieszkają w niewielkim, lecz wygodnym mieszkaniu w Moskwie. Zaszczypina wstaje bardzo wcześnie, sama sprząta i o 7,30 budzi Nataszę — trzeba się zbierać do szkoły. Wielka gwiazda filmowa jest jeszcze bardzo dzie-

cinna — śpi w swym łóżeczku ze swą kochaną lalką.

Przygotowują śniadanie razem matka i córeczka. Mamusia śpieszy do pracy a córeczka do szkoły. Matka odprowadza dziewczynkę do szkoły. Natasza jest uczennicą drugiej klasy średniej szkoły muzycznej — tzn., że oprócz normalnego programu szkolnego uczy się gry na fortepianie, solfeggia, początków harmonii i innych trudnych przedmiotów.

Po szkole Natasza wraca do domu już sama. Zatrzymuje się jeszcze na placu Puszkina, żeby pobawić się z koleżankami w skakankę lub piłkę. Po obiedzie trzeba jeszcze odrobić lekcje, i wtedy dopiero małe gwiazda filmowa rozciąga się na ulubionej kozetce w pokoju mamusi i ogląda razem z koleżankami książki z obrazkami.

Ubrana jest skromnie: barwny mundurek, biały kołnierzyk i mankieci, czarny fartuszek. Jedyna ozdoba — to kokardy we włosach.

Tak wygląda dzień małej gwiazdeczki filmowej a raczej wielkiej gwiazdy, która mogłaby mieć więcej powodów do dumy i zadzierania nosa, niż wiele spośród dorosłych i bardzo zaradujących aktorek. Pierwszy film nakręciła Natasza przed pięcioma prawie laty — miała wtedy raptem cztery i pół roku. Grała małą leningradkę, której matka omal nie ginie z głodu w oblężonym Leningradzie. Film nazywał się „Była sobie dziewczynka”. Wstepnym bojem zdobył on w ZSRR serca wszystkich, dorosłych i małych widzów.

Wybrano ją do tego filmu w drodze konkursu, przeprowadzonego wśród kilkuset małych dziewczynek. Do drugiego filmu „Słoń i sznurczek”, Natasza miała już niewiele konkurentek.

Przed pół rokiem, kiedy reżyser szukał odtwórczyni głównej roli do filmu „Pierwszoklasistka”, nie zastanawiał się długo. Naturalnie, Natasza Zaszczypina. I mała Natasza z całkowitą naturalnością i rozbrajającym wdziękiem zagrała uczennicę pierwszej klasy — Mariusę Orłową: czupurna, samodzielna — może nawet zbyt samodzielna, uroczą i kochającą córkę. Zagrała ją tak, jakby odtwarzała własne życie.

Natasza jest zdolnym dzieckiem, niezwykle muzykalnym, jest sumienna i pracowita. Kiedy ją zapytałam, czy lubi występować w filmie, zmarszczyła poważnie ciemne brewki i zamysliła się nad odpowiedzią. „Trudno mi odpowiedzieć na to pytanie — przecież pracuję w filmie od pięciu lat. Ale bardzobym chciała zostać „prawdziwą aktorką”.

Irena Dobosz.

Kochany „Promyku”

Pragnęlibyśmy żyć z Tobą w przyjaźni i przyłączyć się do Twego grona. Wysłaliśmy do Ciebie list w dniu 2 kwietnia z niecierpliwością z tygodnia na tydzień czekamy na odpowiedź, a Ty, kochany „Promyku”, nie odpowiadasz. Prosimy Cię więc, zrób to jak najprędzej. Chodzimy do klasy IV Szkoły Pow. w Okup'e Wielkim, a mieszkamy w Okupie Fabrycznym. Uczymy się średnio. Mammy lat 12 (Danusia) i 14 (Krysiu) Zasiłamy serdeczne życzenia całej Redakcji, a szczególnie Panu Redaktorowi.

Daniela Hajrychówna
 Krystyna Woźniakówna
 Wieś Okup Fabryczny

Odpowiedź

Kochane Dziewuszki!

Doprawdy rumienię się, pisząc do Was te słowa. Bardzo mi przykro żęście tak długo czekały na odpowiedź. A wyobraźcie sobie, że leży ona już gotowa od kilku tygodni, tylko tak jakoś nieszczęśliwie się składało, że drukarz nie mógł znaleźć dla niej miejsca w gazecie. Promyk jest przecież taki mały tylko na jednej stroniczce i trudno sobie poradzić, gdy trzeba odpowiadać dużej gromadce dzieci. Czy mam Was jeszcze przeproszać za te zwłoki, czy też wybaczyłyście mi już same z dobrego serca? W każdym razie obiecuję na przyszłość poprawę. Bardzo możliwe zresztą, że mi to wkrótce przyjdzie tym łatwiej, iż Promyk ma już obiecana druga stroniczka. Czy przeszłyście do V-tej klasy? Czy Wasi rodzice mają własne gospodarstwa? Jak spędzacie wakacje. Czy czytacie książki i jak? Pisujcie częściej i więcej. Najserdeczniej pozdrawiam Was.

Redaktor

Kochany „Promyku”!

Z wielką niecierpliwością oczekiwaliśmy Twojej odpowiedzi, aż w dzisiejszym numerze Promyka patrzymy, a tu na pierwszym planie jest list dla nas. Ucieszyliśmy się bardzo i kilkakrotnie odczytywaliśmy go. Nie obrażaj się na nas, Promyku, że Głos Pablanic uważamy za gazetę prawdziwą. Ciebie uważamy za to za gazetkę-przyjaciela. Czy zgadzasz się z tym? W dniu 29 maja obchodziliśmy Święto Matki. Zaprośiliśmy nasze Mamusy i obdarowaliśmy je kwiatami. (kupiliśmy je za pieniądze zaoszczędzone na lodach). Potem odtanaczyliśmy kilka tańców ludowych, chór śpiewał śliczne piosenki, dwóch kolegów grało na harmonii, a jeden na skrzypcach. Ale najbardziej podobał się naszym Mamusiom taniec kwiatków, wykonany przez najmłodsze nasze koleżanki. Wiesz, Promyku, jesteśmy teraz w kłopotcie, bo nie mamy odwagi wysłać Ci odpisu z gazetki ścienniej. Ale jeśli zechciałbyś nas odwiedzić, to Ci wszystko pokazemy. Na zajęciach praktycznych dziewczynki zrobiły kilka ładnych zabawek z materiału. Nawet mopyłyśmy podarować najładniejszą dla Ciebie, tylko musiałbyś się Promyku, pośpieszyć, by zdążyć przed wakacjami. Zajęcia u nas w świetlicy kończymy 20 czerwca, a potem wyjeżdżamy na kolonie letnie do Sędziejowic. Napisz nam, czy Ty

też będziesz miał wakacje, bo jeśli nie, to i z kolonią do Ciebie napiszemy. Pozdrawiamy Cię serdecznie i oczekujemy odpowiedzi. W imieniu drugiej świetlicy RTPD w Pablanicach.

Ilona Kozłowa

P. S. Posyłamy Ci jednocześnie odpowiedzi na zamieszczone zagadki. Nie myśl, że robimy to, by otrzymać jakąś nagrodę, tylko te zagadki są takie miłe, jakby naumyślnie dla nas robione.

Rozwiązanie zagadek:

- 1) Kruk, druk, bruk, 2) Pan Twardowski, 3) gęś, 4) wiatr, 5) wiosna.

Odpowiedź

Kochane Dzieci!

Niestety, nie zdążyłem Was odwiedzić przed końcem roku szkolnego, a nawet odpowiedzieć na Wasz miły, serdeczny list. Niepotrzebnie wprawdzie wstydziliście się przysłać mi Waszą gazetkę ścienną, lecz tak, czy owak, będę już chyba musiał odwiedzić Was po wakacjach i zapoznać się z Waszą gazetką jak i z Wami samymi moimi mili. Bardzo mi się spodobało Wasze Święto Matki i żałuję tylko, że nie mogę być osobiście jedną z tych Waszych Mamus. Promyk wakacji nie ma, więc też bardzo Was proszę pisać do niego z kolonij letnich. Możliwe, że sam tam kiedyś wpadnę, tylko tego nie obiecuję „na

mur”. Życzę Wam miłych i wesołych wyczasów wakacyjnych.

Redaktor

P. S. Wszystkie zagadki odgadaliście dobrze, tylko w trzeciej pomyliłyście się, to nie gęś, a kaczką.

„Promyk” odpowiada na listy

ZBYSZEK ŁUKASZEWICZ. Same stopnie bardzo dobre na półroczu, to nie przelewki, mój chłopcze. Czy wielu jeszcze Twych kolegów tak dzielnie się spisuje? Napisz, jak Ci się uda przy końcu roku szkolnego. Ze swej strony życzę Ci, by nie gorzej, jak na półroczu. O to, żeś jeszcze nie wygrał żadnej książki, nie powinieneś się martwić. I na Ciebie przyjdzie kolej. Chociaż żeś młodziutki, lecz rozumiesz pewnie, że gdyby Promyk chciał wszystkie dzieci obdarować książkami, to nie starczyłoby mu już pieniędzy, by kupować papier, farbę i wszystkie inne rzeczy konieczne do drukowania gazetki. Czy wyjeżdżasz na kolonie letnie? Gdzie pracuje Twoja Mamusia i bra? Daj o sobie częściej znać.

ZBYSZEK NOWICKI. Masz rację, że przyśłowię użyte w artykuli o wycieczce „Promyka” w Woli Buczkowskiej, powinno brzmieć: „chłop strzela, a Pan Bóg kula nosi”. Ponieważ w tym wypadku chodziło tylko o zepsute auto, więc nie chcieliśmy czynić za to odpowiedzialnym Pana Boga. POCO wybielać szofera, który nieostrożnie autem jeździł i dlatego je zepsuł. Ile masz lat? W której klasie? Jak ci idzie nauka?

JANEK JUNKNYCKIEL. Ależ, Janku, wszakżeś Ty „stary” przyjaciel „Promyka”, a tu naraz zabrakło Ci odwagi, by do niego napisać i jeszcze w dodatku martwić się, czy Cię Promyk przyjmie do swego grona? Bądź spokojny, mój drogi już dawno do tego grona należysz i dochowasz mu chyba wierności. Co do pisania wierszy — masz rację, lepiej nie porywać się na nie, niż pisać je źle. Cieszę się, żeś wygrał książkę w konkursie Promyka. Czy była ciekawa?

